

BEELDVERHAAL
CARL DE KEYZER

DE KAGAME GENERATIE

Hoe het verleden doorwerkt en vaak ook zichtbaar blijft in het heden, het is een hoofdthema in het oeuvre van Magnum-fotograaf Carl De Keyzer. Hij verbeeldde het in *Trinity* (2008), een monumentaal drieluik over macht, oorlog en politiek. Het is een rode draad in *Congo* (2009), waarvoor hij met een reisgids uit 1950 op zak op zoek ging naar sporen van het koloniale verleden. En het zit nadrukkelijk in zijn jongste reeks, waarvoor De Keyzer de afgelopen weken door Rwanda trok, de helft van dat andere vroegere Belgische wingewest, Ruanda-Urundi.

De directe aanleiding voor de tocht was de herdenking van de genocide uit 1994 (zie ook *dSWeekblad* 29 maart), maar De Keyzer ging veel breder dan de plechtigheden, reisde door het hele *pays des mille collines*. Het bloed is intussen van de heuvels gewassen, maar

de wonden zijn nog diep, de genezing nog volop bezig. Tegelijk is er de onmiskenbare vooruitgang onder de gecontesteerde president Paul Kagame, die van zijn natie 'le *Singapour africain*' wil maken: een land waar geen plaats meer is voor een

In Rwanda kan het morgen alleen maar beter worden, maar gisteren zal nooit weg zijn

identiteitsdiscours en waar de economie zienderogen groeit.

Er komen alleszins gestaag winkelcentra, kantoorgebouwen en villawijken bij; tussen 2008 en 2012 zijn meer dan een miljoen Rwandezes – op een totaal van 12 miljoen – uit de extreme armoede gehaald; de scholingsgraad voor minderjarigen ligt rond de 90 procent. De zogenaamde 'Kagame-generatie', jonge mensen die na de genocide geboren zijn, de grote helft van de bevolking, gaat voluit voor de toekomst. Voor de rest, onder wie een massa kinderen van tijdens de genocide verkrachte vrouwen, valt aan de hel van 1994 niet te ontsnappen. In Rwanda kan het morgen alleen maar beter worden, maar gisteren zal nooit weg zijn. (dsl)

BEELDVERHAAL
CARL DE KEYZER

Kapsalon in de sloppenwijk Nyarutarama (Kigali).

Het Presidentieel Paleis Museum, ingericht in de vroegere residentie van president Juvénal Habyarimana, die er woonde van 1973 tot zijn dood op 6 april 1994. Hij stortte exact op deze plaats neer, nadat zijn Falcon 50 uit de lucht was geschoten. De aanslag, tot op vandaag onopgehelderd, deed de genocide losbarsten.

Winkelcentrum in Kigali.

BEELDVERHAAL
CARL DE KEYZER

Tuinman aan de universiteit in Kigali.

Er worden nog altijd massagraven blootgelegd. De gevangenen van Butare moeten kisten maken voor de lijken.

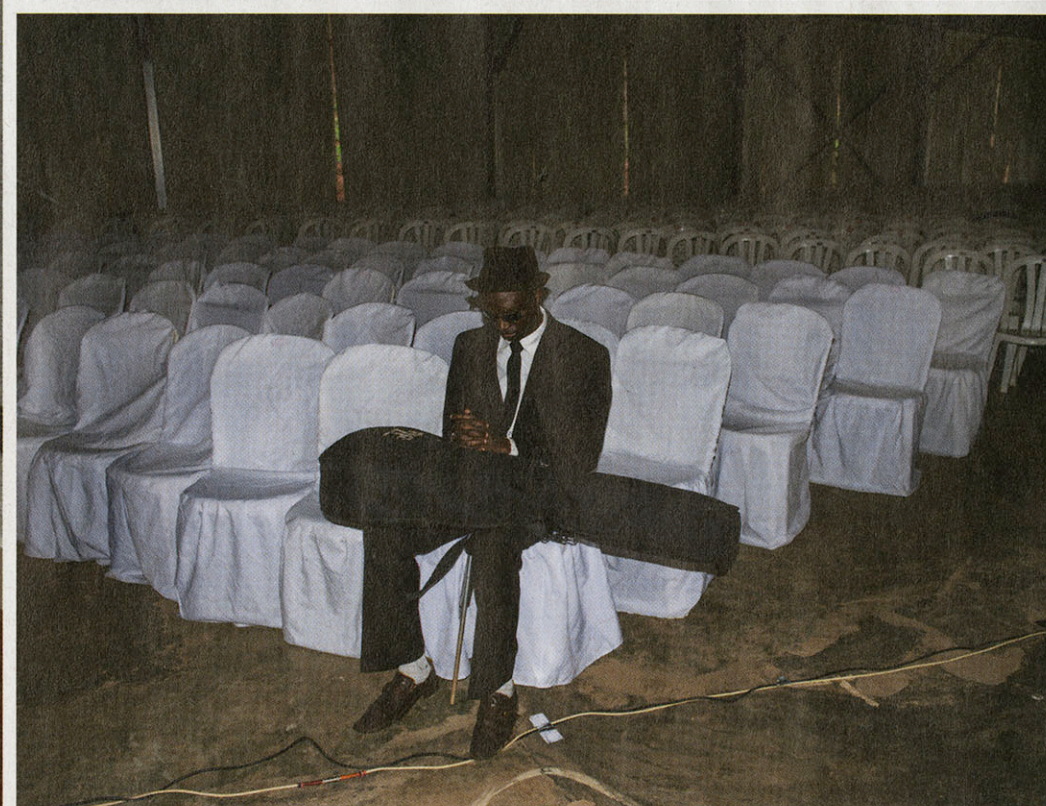
De gevangenis van Butare, in het zuiden van het land. De opgesloten mannen en vrouwen, van wie 80 procent verdacht is van deelname aan de genocide, zijn van elkaar gescheiden en mogen elkaar een halfuur per week zien.

BEELDVERHAAL
CARL DE KEYZER

In de marge van een herdenkingsplechtigheid naar aanleiding van 20 jaar genocide in het Amahoro-stadion in Kigali.

kLab, een IT-centrum voor jongeren in de hoofdstad Kigali.

Blinde muzikant op de uitreiking van de Salax Awards voor jong talent.

Het strand van Gisenyi, in het noordwesten van het land.

Marie Claire Uwera, bijgenaamd 'Bijou',
dochter van een verkrachte moeder.

Miss Rwanda-kandidates bezoeken een
weeshuis in Rulindo, ten noorden van Kigali.